

Wyrok z dnia 2 września 1998 r.

I PKN 273/98

Dyrektor przedsiębiorstwa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresie od odwołania go z zarządu spółki do rozwiązania stosunku pracy, nie uzyskuje wynikających z zakładowego układu zbiorowego pracy pracowniczych uprawnień w zakresie wynagrodzenia za pracę.

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski, Sędziowie SN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 2 września 1998 r. sprawy z powództwa Tadeusza Henryka N. przeciwko Komunalnemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Spółce z o.o. w B. o zapłatę, na skutek kasacji powoda i strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 25 marca 1998 r. [...]

1. z m i e n i ł zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną w punkcie 1 kwotę 13.545 złotych zastąpił kwotą 3.870 zł (trzy tysiące osiemset siedemdziesiąt złotych),

2. o d d a l i ł kasację powoda i nie obciążył go kosztami postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Powód Tadeusz Henryk N. w pozwie przeciwko Komunalnemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Spółce z o.o. w B. wniósł, po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, o zasądzenie kwoty 15.480 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy oraz kwoty 13.545 zł tytułem odprawy emerytalnej z ustawowymi odsetkami.

Strona pozwana nie uznała powództwa, twierdząc w odpowiedzi na pozew, że do powoda, jako członka Zarządu Spółki, nie miały zastosowania postanowienia Układu Zbiorowego Pracy Pracowników Komunalnego Przedsiębiorstwa Komunika-

cyjnego. Wynagrodzenie powoda ustalała Rada Nadzorcza, która nie przyznała mu dochodzonych pozwem świadczeń.

Sąd Wojewódzki -Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku, wyrokiem z dnia 19 listopada 1997 r., zasądził na rzecz powoda żądane pozwem kwoty wraz z odsetkami i ustalił, iż powód był zatrudniony w pozwanym Przedsiębiorstwie na podstawie umowy o pracę z dnia 16 września 1991 r. na stanowisku dyrektora. W umowie o pracę została określona kwota miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego powoda, a pozostałe składniki wynagrodzenia miały być określane uchwałami Rady Nadzorczej. W dniu 25 października 1996 r. powód został odwołany z funkcji członka zarządu Spółki z dniem 1 grudnia 1996 r. Faktycznie obowiązki dyrektora wykonywał do 28 listopada 1996 r., do 28 lipca 1997 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim, a z dniem 29 lipca 1997 r. umowa o pracę została rozwiązana bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b KP. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego, skoro powód nie był członkiem zarządu od 1 grudnia 1996 r., to od tego czasu należy wobec niego stosować w zakresie roszczeń płacowych przepisy układu zbiorowego dotyczące ogółu pracowników.

Rozpoznając apelację strony pozwanej, Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na rzecz powoda jedynie kwotę 13.545 zł z odsetkami tytułem odprawy emerytalno-rentowej, wskazując jako podstawę prawną art. 92¹ § 1 KP. Sąd Apelacyjny uznał za zasadną apelację strony pozwanej w zakresie zasądzonej nagrody jubileuszowej i uznał, iż powód nie jest uprawniony do tej nagrody. Zgodnie z § 26 pkt 2 Układu Zbiorowego Pracy obowiązującego u strony pozwanej od 28 marca 1995 r. zasady wynagradzania zawarte w tym układzie obowiązują wszystkich pracowników spółki z wyjątkiem, między innymi, zarządu spółki. Zgromadzenie Wspólników pozwanej Spółki z o.o. w akcie notarialnym z 26 kwietnia 1994 r. postanowiło, że zarząd spółki jest dwuosobowy, a w skład zarządu wchodzi dyrektor i zastępca dyrektora. Zatem do powoda, jako członka zarządu, nie miały zastosowania zasady wynagradzania przewidziane tym układem i nie zmienia tego fakt, że powód został z dniem 1 grudnia 1996 r. odwołany z zarządu spółki, a umowa o pracę została rozwiązana dopiero 29 lipca 1997 r.

Powyższy wyrok zaskarżyły kasacjami obie strony.

Kasacja powoda dotyczy wyroku Sądu Apelacyjnego w części oddalającej powództwo o zapłatę nagrody jubileuszowej i zarzuciła naruszenie prawa material-

nego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności przez przyjęcie, że do powoda nie mają zastosowania zasady wynagradzania przewidziane w układzie zbiorowym pracy, jak również § 9 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358), bowiem układ zbiorowy pracy nie zawierał odesłania do stosowania tego przepisu.

Kasacja strony pozwanej dotyczy wyroku Sądu Apelacyjnego w części zasądzonej kwotę 9.675 zł i zarzuca naruszenie prawa materialnego wskutek błędnej wykładni art. 241²⁶ § 2 KP oraz § 26 pkt 1 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Komunalnego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółki z o.o. w B. poprzez przyjęcie, iż powodowi, jako odwołanemu z funkcji dyrektora - członkowi zarządu, z którym następnie rozwiązano umowę o pracę, przysługuje odprawa rentowa z § 23 tego Układu, a nie odprawa rentowa na warunkach ogólnych z art. 92¹ § 1 KP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Twierdzenia kasacji powoda o zawarciu między stronami w grudniu 1996 r. umowy zmieniającej warunki pracy i płacy nie znajdują odzwierciedlenia w stanie faktycznym ustalonym przez Sądy obu instancji. Istota tego zarzutu dotyczy sfery stosowania przepisów postępowania, jednakże powód nie wskazał w ogóle jako podstawy kasacji naruszenia tych przepisów, ani nie wymienił przepisów postępowania, które, jego zdaniem, zostały naruszone przez Sąd drugiej instancji. W takich warunkach Sąd Najwyższy jest związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym (art. 393¹⁵ KPC), iż umowa o pracę z dnia 16 września 1991 r. obowiązywała strony do daty jej rozwiązania w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b KP w dniu 29 lipca 1997 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 58/97, OSNAPiUS 1997 nr 22, poz. 436).

Stosownie do art. 241²⁶ § 2 KP układ zakładowy nie może określać zasad wynagradzania osób zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy. Zgodny z tym przepisem § 26 pkt 2 Układu Zbiorowego Pracy, obowiązujący u strony pozwanej od 28 marca 1995 r., stanowi, iż zasady wynagradzania zawarte w tym układzie nie obowiązują w stosunku do zarządu spółki. Powód zatrudniony w charakterze dyrektora - członka zarządu był niewątpliwie osobą zarządzającą zakładem pracy w

imieniu pracodawcy, był więc wyłączony spod regulacji układowej dotyczącej zasad wynagradzania, a więc zarówno odnośnie do nagrody jubileuszowej, jak i do odprawy rentowej. Również odwołanie powoda z funkcji członka zarządu nie zmieniło tej sytuacji, bowiem stosunek pracy na stanowisku dyrektora, łączący strony od 16 września 1991 r., nie uległ zmianie do czasu rozwiązania tej umowy, co z uwagi na chorobę powoda, nastąpiło dopiero w dniu 29 lipca 1997 r. Oznacza to, iż dyrektor przedsiębiorstwa - spółki z o.o. nie uzyskuje pracowniczych uprawnień w zakresie wynagrodzenia za pracę, wynikających z zakładowego układu zbiorowego pracy z chwilą odwołania go z zarządu tej spółki.

Sąd Apelacyjny, wyrażając analogiczny pogląd zasadnie przyjął, iż powodowi nie przysługuje nagroda jubileuszowa, a do odprawy emerytalnej powód jest uprawniony z mocy art. 92¹ § 1 KP. Jednakże zasądzając tę odprawę w wysokości 350% ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy w kwocie 13.545 zł Sąd Apelacyjny zastosował w rzeczywistości przepis § 23 Zakładowego Układu, zamiast powołanego w swoim uzasadnieniu art. 92¹ § 1 KP, który przewiduje odprawę rentową lub emerytalną jedynie w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia. Z tych też względów zaskarżony wyrok podlegał zmianie na podstawie art. 393¹⁵ KPC.

Kasacja powoda nie ma usprawiedliwionych podstaw również w zakresie dochodzonej nagrody jubileuszowej na podstawie § 9 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358), który to przepis, jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny, nie obowiązywał w dniu 29 lipca 1997 r., to jest w dacie rozwiązania z powodem umowy o pracę wobec art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110).

Kierując się powyższymi uwagami Sąd Najwyższy oddalił kasację powoda na podstawie art. 393¹² KPC.

=====